No. 85. DINGSDAG 17 JULIJ. 1860.

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe maakt bekend, dat de **Jagt op Waterwild**, op en langs het water van meren, rivieren, stroomen, plassen en op drassige en moerassige gronden, in deze Provincie zal geopend zijn op Woensdag **den eersten Augustus** aanstaande, met zonsopgang.

Assen, 14 Julij 1860.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

17 Julij.

Koning *Franciscus* II werkt weer in de contra-mine.

Men zegt althans dat de Hof-club, waarvan de Koningin-weduwe de ziel is, het liberale Ministerie verdreef en de Monarch met zijne vrienden de manoeuvre uitvoeren: *achterwaarts marsch!*

Men handelt voorzigtig, dit berigt te lezen met behoorlijk wantrouwen.

Garibaldi heeft publieke vijanden op Sicilie en zag zich zelfs genoodzaakt om *Farina*, *Grisalli* en *Todi*, zich noemende »volksvrienden«, uit Palermo te drijven, omdat zij handlangers waren der politie van het vaste land.

En in wier dienst? Tot welk doel?

Dit wordt niet gezegd.

Ook de »Nationale Vereeniging« was *Garribaldi* tot last en schijnt ontbonden.

De berigten zijn dus niet gunstig voor de vrijheid van Italie.

Intusschen, er zijn ook betere.

Vooreerst heeft *Garribaldi* geen gebrek aan geld; hij kon met een Engelsch huis eene leening sluiten, maar hij denkt tot minder rente geholpen te worden door Italiaansche kassiers.

Een bewijs van vertrouwen.

Ten anderen is een Napelsche corvet, bemand en gewapend, tot hem overgezeild.

Zelfs voorspelt men, dat het halve leger en de halve vloot lust beginnen te gevoelen, om zich onder *Garribaldi's* vlag te stellen. Die krijgsman heeft Baghera doen insluiten.

Uit Palermo schrijft men het volgende omtrent *Garribaldi's* oordeel over den stand van zaken en over zijne plannen. Zijn doel schijnt te zijn een degelijk leger te organiseren en daarmede, ondanks alle hervormingen, naar Rome en Napels te gaan, hetzij voor Sardinie's of voor eigen rekening, ten einde de nationale eenheid tot stand te brengen. Hij is innig overtuigd, dat de *Bourbon*-dynastie te Napels niet meer kan regeren, al ware het ook ernst met de constitutie (hetgeen hij trouwens niet mogelijk acht, overtuigd als hij zich houdt, dat niet de invloed van Frankrijk dat resultaat heeft te weeg gebragt, maar die van Oostenrijk, dat zijne redenen er voor had. *Garribaldi* meent, dat Sardinie zich slechts met Napels moet vereenigen om 15000 Napolitanen aan zijn leger aan te sluiten tot verdrijving der Oostenrijkers uit Venetie; tot dat resultaat zal het echter met de tegenwoordige dynastie nooit komen. Er *moet* dus revolutie in Napels komen, en de Romeinsche staat moet geheel van het pauselijk bestuur verlost worden, en dan zal men een leger van 600,000 man hebben, om Italie te bevrijden.

Garribaldi begrijpt echter dat voor dat alles tijd noodig is, veel tijd zelfs, maar zijn plan staat vast.

Garibaldi heeft, naar men verzekert, zich over het plan om eene expeditie tegen het vasteland van Napels te ondernemen aldus uitgelaten: »Als de Napolitanen mij even als de Sicilianen bewijzen van vertrouwen zullen gegeven hebben, door zes weken in opstand te blijven, dan zal ik mij met hen bezig houden, tot zoo lang laat ik hen aan hun eigen moed over.

Garribaldi heeft den ridder *Joseph Piola*, een gewezen officier van de Sardinische vloot, tot zijnen Minister van Marine benoemd.

De dictator heeft, op voorspraak van den Franschen vlootvoogd, aan de Jezuiten vergund, nog in Sicilie te blijven tot dat een schip, hetwelk hen naar Napels moest overbrengen, aangekomen zou zijn.

Bij een besluit van 30 Junij heeft hij, »overwegende, dat de wreedheden van de handlangers der Bourbons, hoe verfoeijelijk ook, evenwel geenszins aan particulieren regt tot persoonlijke wraakoefening geven, en dat men niet meer mag doen, dan van het gouvernement regt vragen, opdat de herhaling kunne worden belet van de tooneelen van volkswoede, die, in weerwil der pogingen van het Dictatoriale bewind, bij het begin van den opstand hebben plaats gehad,« bepaald, dat ieder, welke het volk opruit tegen iemand, als zijnde in dienst van het gevallen bestuur geweest, deswege als schuldig aan manslag zal worden gestraft, en, indien de aangeduide persoon tengevolge dier opruijing het leven verliest of zware wonden bekomt, ter dood zal worden veroordeeld.

Dag op dag ontvangt het openbaar ministerie te Napels aanzoeken om tegen de gewezen dienaren der Regering regtsvervolgingen in te stellen. De boekdrukker *Bruto* heeft magtiging gevraagd om den gewezen hoofddirecteur der politie, *Ajossa*, een regtsgeding aan te doen, omdat zijne drukkerij, alwaar 40 personen werkzaam waren, door dien ambtenaar is gesloten en zes maanden lang gesloten is gehouden.

»De gewezen politieprefect *Governo* wordt geregtelijk aangevallen, als hebbende twee zonder behoorlijk bevelschrift opgesloten personen in eene gevangenis *van honger laten sterven*; de policiecommissarissen *d'Espagnolis*, *Marsillo* en *Merinda* zijn alhier gevangen gezet; er zijn vele aanklagten tegen hen bij het parquet ingekomen. Tegen den commissaris *Campagna* zijn op eenen enkelen dag vijftien aanklagten ingediend; naar de waarheid der daarin beweerde feiten wordt onderzoek gedaan op last van den tegenwoordigen prefect van politie, den Heer *Romano*, welke zijne ambtsbetrekking met loffelijke regtschapenheid waarneemt.

Uit Palermo wordt van den 9 berigt, dat in de nabijheid van Messina een verschrikkelijk gevecht is geleverd tusschen den Napolitaanschen kolonel *Bosco* en de Siciliaansche voorhoede. Kolonel *Cosenz* heeft een millioen francs aan geld, benevens eene groote hoeveelheid wapenen medegebragt. Een ander stoomschip heeft zeven stukken geschut aangebragt. *Gardibaldi* laat Boghera insluiten. De moordenaar van kolonel *Puglisi* is gevat. Admiraal *Mundy* is naar Napels vertrokken. De Sardinische schepen zijn bijna de eenige bodems, die voor Palermo geankerd liggen.

De Paus marcheert vooruit, terwijl zijn vriend *Franciscus* retireert, maar de Kerkelijke Staat is ook niet gezond. Zoo had men te Todi een volksoploop en stak men er de Sardinische vlag uit.

De Pauselijke krijgsmagt herstelde er de orde en legde die stad eene boete op. Eene erge straf! Niet te verkrijgen wat men wenschte, maar te moeten missen, 't geen men had, en dat wel ten gerijve van zijn vijand!

Generaal *Goyon* gaat met verlof naar Parijs en de Fransche gezant kwam te Rome uit de Fransche hoofdstad terug, medebrengende zeer veel raad, die gewoonlijk den Paus niet best smaakt.

Pius IX heeft eindelijk zijne wijkplaats gekozen, en wel Wurzburg in Beijeren. Hij weet dus waar hij, is het nood, wezen wil, maar hij weet niet of hij er komen *kan*. Hij zal moeite hebben, om te wonen, waar Keizer *Napoleon* hem liefst niet ziet.

De Fransche officiële pers bespreekt nu de hervormings*plannen* van Zijne Siciliaansche Majesteit en van *Garribaldi* zwijgt zij. Eerst was die soldaat in haar oog een vrijbuiter, avonturier, enz. enz., later een bekwaam en dapper veldheer en nu -- niets.

Dat bevalt den Koning van Napels, maar kan hij vertrouwen op de politiek van *Napoleon* III?

Kardinaal *Wiseman*, de ijverige en bekwame kampvechter voor 's Pausen wereldlijke magt, is te Rome zeer ziek.

Van 't gepruttel der Iersche vrijwilligers, die de belangen der maag hooger stellen, dan die der kerk?

Uit Rome wordt gemeld, dat wanneer het plan der leening ten bedrage van 50 millioen niet gelukt, het pauselijk gouvernement in de grootste ongelegenheid zal geraken, aangezien het deficit maandelijks(?) reeds bij de 3 millioen bedraagt.

Voorts wordt berigt, dat de Paus dagelijks-bijeenkomsten houdt die uitsluitend zijn gewijd aan de vaststelling der grondslagen voor de in te voeren hervormingen. Het officieel dagblad aldaar bevatte, volgens de laatste berigten, een artikel, waarin werd aangetoond, dat het voor de regeringen der Europesche mogendheden thans het meest geschikte tijdstip is om over het verledene en de toekomst na te denken, en vooral het oog te vestigen, zoowel op de middelen ter voorkoming van mogelijke rampen en gevaren, als op de bijzondere verpligtingen die ten dezen aanzien op ieder gouvernement rusten. Men verwacht evenwel, dat de gezindheid van den Paus tot het verleenen van concessiën nog wel eenigzins zal gecontramineerd worden door zijne minder liberale raadgevers, die steeds van oordeel zijn dat eene constitutionnele vrijheid slechts tot zekere hoogte met het geestelijk karakter des Pausen bestaanbaar is.

De zitting der wetgevende kamers van Sardinie is den 8sten dezer bij een koninklijk besluit gesloten en zullen denkelijk eerst tegen het einde der maand October eerstkomende weder vergaderen.

Volgens de opgave van de Turynsche *Armonia*, een ultramontaansch gezind dagblad en bestrijder der Sardinische staatkunde, zijn in de afgeloopen zitting der Kamers 54 wetten tot stand gekomen, en zijn daaronder 22 regtstreeks strekkende tot vermeerdering der staatsuitgaven, 4 betreffende de ligting van dienstpligtigen voor het leger, eene tot het vermeerderen der staatsschuld met eene leening van 150 millioen, en eene tot verkleining van Italie door het afstaan van Savoye en Nizza.

Naar eene andere opgave van hetzelfde blad zijn in het koninkrijk Sardinie, en wel in de Romagna en in het gewezen hertogdom Parma, van 26 Junij jl. tot 7 Julij dertien geestelijken geregtelijk veroordeeld, omdat zij geweigerd hadden een Tedeum ter eere der Sardinische constitutie te zingen, en beloopt de hun opgelegde straf, te zamen genomen, 4740 dagen gevangenis en 14 500 francs geldboete.

De *Daily News* bevat een ingezonden stuk van een reiziger, die verschillende onjuiste voorstellingen omtrent den toestand van Syrie tracht te verbeteren. De Christenen te Zahlé, zegt hij, hebben er zich steeds op beroemd geene Turksche autoriteiten onder hen te dulden. Toen ik mij daar bevond, werden op een en denzelfden dag drie moorden gepleegd, welke gelijk in den regel het geval is, ongestraft bleven. Sommigen beweren, dat de Drusen de Christenen haten, doch toevallig kan een Protestant in den Libanon slechts onder de Drusen wonen, daar hij door de overige Christenen bitter vervolgd wordt. De oorzaak van den tegenwoordigen strijd is ook geen geheim. De onmiddelijke oorzaak was de moord op een monnik in Deir-el-Kamar gepleegd. De Christenen beschuldigden, zonder eenig bewijs, een scheik der Drusen van dien moord en begonnen met enkele Drusen te vermoorden, waarop deze represaille-maatregele namen. Het is verder bekend, dat de Maroniten sedert twee of drie jaren door Fransche agenten van wapenen voorzien werden. De strijd in den Libanon is geen godsdienstoorlog of een aanval op de Christenen als Christenen, maar eene vete tusschen twee half-wilde stammen, waarin de overwinnaars als dieren te werk gaan. De Maroniten zouden hunne zegepraal op dezelfde wijze als de Drusen gevierd hebben.

—

Onderwijzer. Wat is er nu weer kinderen? Waarom schreeuwt gij zoo?

De jongens. Ach, die daar ginds bovenaan zit, trekt altijd zulke scheeve gezigten!

Onderwijzer. Laat hem, als hij u anders niets doet.

Michel. Maar wij zijn zoo bang voor hem.

Onderwijzer. Schaamt u wat! Gij zijt immers met elkanderen tienmaal sterker dan hij. Speelt maar voort en laat hem begaan!

Michel. Nu, jongens! wat zullen wij dan spelen?

Gottfried. Jagers of roovers.

Heinrich. Neen, krijg Antje.

Ludwig. Spelen wij liever blinde-koe!

Ernst. Of soldaatje.

Wilhelm. Ik het liefst schooltje.

Frits. Wie doet meê: die mij krijgt, heeft mij?

Onderwijzer. Maar kinderen, als elk iets anders wil, dan is er geen spel te spelen. Wat is er nu weer?

Michel. [angstig] Ach, meester, meester! hij daar ginds lacht weer zoo spottend!

Frans. Och, lieve meester, help!

Onderwijzer. Wat is er dan toch?

Ernst. Frans tilt Wilhelm van den grond en laat hem vallen.

[Eenige jongens dringen op Frans toe.]

Onderwijzer. Stilte daar! Kunt gij u dan nooit gedragen als zedelijke Duitsche knapen?

Frans. Ik wil geen zedelijke Duitsche knaap wezen! Ik wil alleen spelen. Ik speel in 't geheel niet meer!«

De andere jongens. Ik ook niet! ik ook niet!

Michel. Ach, beste meester, help! Die daar ginds stak zooeven de tong tegen mij uit!«

Onderwijzer. Dan geschiedt u regt. Gij zult niet tot uw verstand komen, voor hij den een na den ander van u eens ter dege heeft gekastijd. Onverbeterlijk zijt gij!«

Ziedaar de school — ziedaar Duitschland tegenover Frankrijk. De onderwijzer is de Prins Regent van Pruissen, die scheeve gezigten trekt, spotachtig lacht en de tong uitsteekt, is Keizer *Napoleon* III. Michel is de echte Duitscher, die overal gevaar ziet, en de overige jongens zijn Duitschland's Staatjes.

Hoe ver men daar nog van de Duitsche éénheid is, wordt in dat schooltje veraanschouwelijkt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— De heeren *G. Montauban van Swijndrecht* c.s., civiel ingenieur, gevestigd te Rotterdam, heeft concessie aangevraagd voor den aanleg van de navolgende spoorwegen:

a. Van 's Gravenhage naar Boxtel, over Gouda langs Oudewater, Schoonhoven, Gorinchem, Werkendam en

's Hertogenbosch;

b. Van Vlissingen naar Venlo, tot de Pruissische grenzen over Middelburg, Goes, Bergen-op-Zoom, Rozendaal, Breda, Tilburg, Boxtel en Helmond;

c. Van Venlo naar Maastricht over Roermond en Sittard;

d Van Dordrecht naar Werkendam;

e. Van Utrecht naar Raalte over Amersfoort en Deventer;

f. Van Arnhem naar Deventer langs Zutphen;

g. Van Harlingen naar Enschedé, in de rigting van af nabij Rheine over Leeuwarden, Zwolle, Raalte en Almelo;

h. Van Leeuwarden, Groningen, Winschoten en de grenzen van Hannover;

i. Van Groningen, Assen, op Meppel;

j. Van Kampen naar Zwolle, te zamen 909 Nederlandsche mijlen.

Het *Dagblad van 's Gravenhage* laat op deze mededeeling volgen:

Wij vreezen, dat de aanvragers te laat zullen komen De spoorwegkwestie lijdt aan afmatting. De gevolgen daarvan zullen zich spoedig doen gevoelen.

Wij maken evenwel onze lezers op bovenstaand merkwaardig spoorweg-plan opmerkzaam, omdat van al de gevraagde of ter sprake gebragte ontwerpen, dit — behoudens zeer geringe wijziging — het eenige is dat aan nagenoeg alle belangen tegemoet komt: het belooft veel betere opbrengst, dan het thans aanhangige ontwerp en zal millioenen schats minder kosten.

Met de bijvoeging van de lijn Gorinchem-Breda en Breukelen-Woerden zou het — mogt het beginsel van Staats-Spoorwegen worden aangenomen — als amendement op het Regeringsvoorstel, zeker door velen worden ondersteund. Wil men een spoorwegnet op uitgebreide schaal, dan zal niemand ontkennen, dat men zoo veel mogelijk allen moet tevreden stellen. Wij stellen ons voor, dezer dagen aan te toonen, dat de verdediging des lands, de handel van Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht, Overijssel, Utrecht, Zuid-Holland, en vooral de Residentie, in één woord, het algemeen belang veel meer zou gebaat zijn met het bovenstaande plan, dan met eenig ander.

— De commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp tot *het doen aanleggen van spoorwegen voor rekening van den Staat*, heeft kennis genomen van de memorie van beantwoording, door de regering, onder dagteekening van den 3den Julij ll. ingezonden op het voorloopig verslag, waarin de slotsom der over deze zaak in de afdeelingen der kamer plaats gehad hebbende overweging werd medegedeeld. Bij het gewigt der zaak, en gelet op de beweringen, vragen en feiten, in de memorie van beantwoording aan die van het voorloopig verslag overgesteld, zoowel als op den aard der wijzigingen, door de regering in het oorspronkelijk wets-voorstel gebragt, heeft hij de commissie een onderwerp van ernstige overweging uitgemaakt, of niet allezins termen aanwezig waren, een en ander aan een nieuw onderzoek in de afdeelingen te onderwerpen. Na hetgeen vroeger is voorafgegaan en bij de redenen, die op dit oogenblik voor eene zooveel mogelijk bespoedigde afdoening dezer aangelegenheid schijnen te pleiten, heeft zij evenwel begrepen, met ter-zijde-stelling van een eigen oordeel over de hoofdpunten, in de gewisselde stukken behandeld, zich tot het uitbrengen van dit eind verslag te moeten bepalen, en dus de waardering van de beweringen der regering en van hare nadere voorstellen, geheel aan de openbare beraadslaging overgelaten.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen een wetsontwerp tot verhooging van het hoofdstuk binnenlandsche zaken, der begrooting 1860. Dit ontwerp strekt, om nog dit jaar een millioen voor spoorwegen te bestemmen.

In de memorie van toelichting wordt gezegd, dat de reg. dadelijk na aanneming der spoorwegvoordragt zou willen beginnen met uitbakenen, opmeten, waterpassen en in kaart brengen der lijnen, en de onteigeningen voor te bereiden. Zij wilde plans en kaarten van vroegere ondernemers overnemen. De leiding der werkzaamheden zal worden opgedragen aan eenige hoofdambtenaren.

— Door den heer *van Nispen van Sevenaër*, lid der Tweede Kamer, is een amendement op het spoorwegontwerp van wet voorgedragen, strekkende tot opname eener lijn van Wamel op Nijmegen en van daar naar de Pruissische grenzen.

— Te Zwolle is in de Nederlandsche centraal spoorwegmaatschappij door particulieren ruimschoots deelgenomen. Immers voor het benoodigde kapitaal van f 5,000 000 was den 11 dezer reeds ingeschreven voor een bedrag van f 200,000, zijnde 800 aandeelen à f 250, terwijl vele inschrijvingsbiljetten nog niet zijn terug ontvangen. Men weet, dat ook de gemeenteraad zich ontslagen voor de deelneming a f 200 000 heeft verbonden.

— De heer Mr. *Meylink*, lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft op eigen kosten eene nota doen drukken en aan zijne medeleden toegezonden over het verslag van de commissie dier Kamer, betrekkelijk het regeringsverslag wegens de verrigtingen aangaande het het armbestuur over 1857, waarin hij de redenen ontwikkelt, waarom hij zich *niet* heeft kunnen vereenigen met de conclusie van voornoemde commissie, om het regeringsverslag voor kennisgeving aan te nemen, dit verslag te doen drukken en rondeelen en een afschrift daarvan te verzenden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

— Uit Zutphen schrijft men van den 10den het volgende:

Heden werd de jaarlijksche algemeene vergadering van de vereeniging tot afschaffing van sterken drank alhier geopend. Eene groote schare vereenigde zich in het kerkgebouw, waar door onderscheidene sprekers het woord werd gevoerd. De hoogleeraar *Hofstede de Groot* sprak het eerst *over den tegenstand tegen de vereeniging* als eene reden *ook van blijdschap*. De spreker wees eerst aan, dat de afschaffing van den drank, blijkens den zoo grooten tegenstand als zij ondervinden moest, wel een *groot* goed moest zijn, daarna, dat de vereeniging zelve er door gedrongen wordt om zich zelve te reinigen van het min goede, 't welk haar nog aankleeft; eindelijk, dat zij juist door dien tegenstand te vaster zich zou wortelen en niet als eene *mode*-zaak, maar als de openbaring van de *heiligste overtuiging* des geheelen volks eenmaal de overwinning zou behalen. — De tweede spreker was mr. *J. T. Buys*, van Haarlem, die rekenschap gaf, *waarom hij afschaffer was*, en allen opriep om, zoo zij de jenever-ellende erkenden, hunnen afkeer er van te betuigen, òf door lid der vereeniging te worden òf door eene nieuwe anti-jenever vereeniging op te rigten, opdat er eindelijk »in de publieke opinie eene *revolutie* mogt komen« ten opzigte van de noodzakelijkheid om de hand te slaan aan de genezing van het »tot in zijne nieren door den drank aangetaste Nederlandsche volk.« Ds. *Huydekooper* eindelijk wees op het beginsel, 't welk ieder drijven moet om mede te werken tot afschaffing van den drank: de overtuiging, *dat een Christen zijne broeders hoeder moet zijn.*

— Bij het arbeidend personeel in het kamp te Milligen onderscheiden zich acht Amsterdamsche timmerlieden. die eene gelofte hebben gedaan om *baard noch hoofdhaar te scheren voor dat de werkzaamheden aldaar zullen zijn geëindigd* op poene eener boete van eenige guldens ten voordeele hunner kameraden. Sedert blijven zij hunne gelofte getrouw, en zien er thans uit als echte zonen Ezau's. Hoe zij het zullen maken, nu het zeker is dat de werkzaamheden eerlang, door de komst der troepen, zullen moeten worden gestaakt, om eerst in het volgende voorjaar weder te worden hervat, zal later blijken.

— Uit 's Bosch wordt geschreven, dat een voerman aldaar bij het hooijen opmerkzaam werd gemaakt, dat een ondeugende knaap stopnaalden in het hooi had gestoken, om de paarden te dooden. Werkelijk werd dit bij onderzoek bewaarheid. De jongen is in hechtenis.

— Eene der groote slangen (*Boa constrictor*) in den dierentuin te Amsterdam heeft op eenmaal *vier-en-twintig* jongen gewarpen. Deze fraaije slang leefde reeds ongeveer 9 jaren in de diergaarde, en werd, ongeveer een jaar geleden, met een mannelijk voorwerp te zamen gebragt, dat nu uit de kooi is weggenomen, om de moeder, welke hare jongen zorgvuldig bewaakt, meer plaatsruimte te geven. Wij deelen dit feit mede, als een afdoend bewijs voor de doeltreffende verpleging dezer diersoort.

— Uit Beerta wordt het volgende gemeld:

Onlangs klom het zevenjarig jongentje van *H. Boog* alhier op een bankje achter een rijtuig en liet zich zoo een eind mede rijden. De voerman, dit ontdekkende, was echter met dezen ongenoodigden passagier niet gediend en sloeg met de zweep achter om, weshalve de jongen in allerijl zijne zitplaats wilde verlaten. Hij moest evenwel tegen wil en dank mede, daar hij met zijne hand in eene pen was vast geraakt, die door de beweging van het rijtuig al dieper werd ingedrukt. Zoo werd hij een eind weg medegesleept, totdat de voerman den jongen verloste, die in schier waanzinnigen toestand verkeerde De teering scheen niet veel te baten, want twee dagen daarna zag men hem reeds weer met de hand in een draagband, met de andere zich vasthoudende, achter een rijtuig loopen. Te wenschen is het dus, dat dit voorbeeld anderen meer moge afschrikken.

— Bij H. M. koningin, is thans, op het huis *ten Bosch*, gelogeerd de gravin *Westmoreland*, en haar gevolg.«

— Wij vernemen uit eene geloofwaardige bron, dat de heer *Stieltjes* voor zijne commissie en zending naar Oost-Indie ontvangen zal eene som van f 15 000 voor uitrusting en overtogt, en gedurende zijn verblijf in Indie een maandelijksch inkomen van f 1250, hetwelk begint met den dag der inscheping of het vertrek uit het vaderland.

— Van den gecostumeerden optogt van kinderen te Leiden zal niets komen, daar de Burgemeester de toestemming tot het houden er van heeft ingetrokken.

— De oogst in de Krim en in den Kaukasus belooft veel.

— Volgens partikuliere brieven, bij een geacht handelshuis te Amsterdam ontvangen, was in Japan alles rustig In die brieven werd geen gewag gemaakt van het vermoorden van twee Hollandsche kapiteins, waarvan in het Bataviaansch Handelsblad gemeld wordt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Keizer *Napoleon* heeft onlangs, blijkens eene mededeeling in den *Moniteur*, den abbé Maret tot bisschop van Vannes benoemd Het was bekend, dat de prelaat om meer dan eene reden aan den Heilige Stoel niet welgevallig was Een bij het *Journal de Bruxelles* ontvangen schrijven uit Rome van 3 Julij berigt, dat de Heilige Stoel volhardt in de weigering om die benoeming te bekrachtigen.

— De beroemde advocaat *Crémieux* heeft onder zijne geloofsgenooten (Israëlieten) eene inschrijving geopend ten behoeve der ongelukkige Christenen in Syrie.

— Mej. *Velpeau*, dochter van den beroemden heelkundige, zal in het huwelijk treden met een van 's keizers kamerheeren. De bruid brengt een millioen ten huwelijk, en 50,000 fr. ligt in haar bruidskorfje. Weinig heelmeesters kunnen hunne dochters zóó uithuwelijken!

ENGELAND.

Londen. Sir *Moses Montefiore* heeft eene oproeping in de bladen geplaatst tot het inzamelen van gelden voor de uit Syrie gevlugte Christenen. Hij zelf opent de inteekeningslijst met eene bijdrage van 200 pd. st.

— *The Indian Lancet* herinnert nogmaals in een brief van dr. *Donaldson*, dat hij bij de hevigste koortsgevallen, als quinine niet meer hielp, met het beste gevolg spinnewebben in pillen den koortslijders toediende.

— De *Great Eastern*, den 17 Junij jl. van Southampton vertrokken zijnde, is den 28sten te New-York aangekomen en heeft dus op zijne reis niet meer spoed ontwikkeld dan de beste postpakketbooten op den Oceaan onder gunstige omstandigheden niet zelden bereiken. De grootste afstand, dien het monsterschip in eenen dag aflegde, was 333, de kleinste 254 mijlen, en de grootste spoed, dien het bereikte, veertien en een halve knoop in een uur.

BELGIE.

Brussel. Een Rijsselsch blad schrijft, dat de woorden door koning *Leopold*, te Gent uitgesproken, eerder getuigen van gelatenheid in 't geen de toekomst kan baren, dan van hoop. Het blad gelooft, dat als er gestemd werd, Belgie ontegenzeggelijk zijne aansluiting aan Frankrijk zou goedkeuren. Onze pers komt tegen zulke beweringen op; maar toch blijkt uit de voortdurende bespreking der aanhechtingszaak, dat men evenmin in *Napoleon* als in de stemmende massa ten volle vertouwen stelt.

— In het dorpje Jette, even buiten Brussel, vertoonde zich dezer dagen in eene herberg een Fransch agent, die den bezoekers een adres ter onderteekening aanbood, waarin gezegd werd dat Belgie zich niet anders gelukkig zal achten dan wanneer het onder Fransche heerschappij zal zijn. Onder de aanwezigen bevond zich een officier der burgerwacht, dien men in zijne burgerkleeding niet herkend had. De Fransche agent, die ook hem verzocht of hij het adres wilde onderteekenen, ontving tot antwoord een geduchten klap die hem op den grond deed rollen, en deze kastijding werd door anderen uit het gezelschap aangevuld, zoodat de zendeling vrij beschadigd het huis verliet.

NOORD-AMERIKA.

Volgens de door de *Niagara* overgebragte berigten uit New-York, bleven de Japannesche gezanten daar nog altijd de voorwerpen der grootste oplettendheid. Onder anderen heeft men hen het sluiten van een huwelijk doen bijwonen, na den afloop van welke plegtigheid men hen uitnoodigde hunne namen als getuigen onder de trouwacte te teekenen, wat zij bereidwillig deden.

Van minder ernstigen aard is de volgende anecdote: de gezanten bezigtigden de vischmarkt, waar men hun eenige oesters voorzette, welke spijze hun blijkbaar vreemd was, want toen den gezant *Eton Su Tsue Zodo* een oester in de halve schelp werd aangeboden, deed hij eene poging, om die met schelp en al op te eten, maar werd, bij het ontdekken van zijne vergissing, zoo misnoegd, dat hij, benevens zijn medegezant, de markt ijlings verliet.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Parijs, 16 Julij. De *Moniteur* deelt een berigt mede uit Beyruth van 11 jl, luidende: »p den 9den Julij, des middags, begonnen te Damas de vijandelijkheden en des avonds waren er reeds vele dooden. Vrouwen werden in de harems gesleept en consulaten verbrand, behalve dat van Engeland. De Fransche, Russische en Grieksche consuls vlugtten. De autoriteiten bleven werkeloos. Er waren 3000 Turksche soldaten aangekomen.

Amsterdam. Maandag, 16 Julij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2^1/_2$ pCt. 64 percent. dito 4 pCt. $98^3/_4$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1815 5 pCt. $102^1/_4$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $74^3/_8$.

Granen en Zaden.

Tarwe onveranderd: 128 pd. nieuwe bonte Poolsche f 355. — Rogge flaauw, 121 pd. Pruissische f 200. — Gerst onveranderd. — Haver en Boekweit zonder handel. — Koolzaad traag; op 9 vat op November $71^1/_2$ £. — Raapolie op 6/w. f $40^3/_4$.

ASSEN, 17 Julij 1860.

Gisteren namen de spoorweg-discussien in de Tweede Kamer een aanvang.

Verscheidene leden voerden het woord en ook de Minister van Binnenlandsche Zaken.

De heer *van der Veen* wil *waarborgen*, dat de spoorwegen ook zullen worden *gelegd*.

De heer *Lijcklama* is zeer vóór de wet, maar de heeren *Gevers Deijnoot* en *Storm van 's Gravesande* hebben vele bezwaren. Zij zullen echter, even als de heer *van der Veen*, inlichtingen afwachten en daarnaar hunne stem regelen.

De heer *van Bosse* wees op het groot finantiëel bezwaar, aan de wet verbonden, maar de heer *Nolthenius* zal over bezwaren heenstappen.

De heer *vaa Zuijlen van Nijevelt* is tegen het ontwerp, omdat hij geen *Staats*-spoorwegen wil en het Ministerie het beginsel der minderheid van de Tweede Kamer tracht te doen zegepralen.

Hij noemt dit *inconstitutionneel*.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verdedigde het ontwerp zeer uitvoerig.

Heden heeft de heer *van Hall* het woord.

Wij hopen, dat ook de afgevaardigden uit Drenthe het mogelijke doen, vooreerst om Drenthe eerder in het spoorwegnet te brengen, dan nu is bepaald en ten anderen, om zekerheid te verkrijgen voor de voltooijing van dat net.

— Morgen avond zal in de vergadering van de *Spoorwegvereeniging: Drenthe* een adres aan de Tweede Kamer worden gelezen, waarin deze wordt verzocht, om het spoorweg-ontwerp in zooverre te wijzigen, dat de lijn Meppel—Assen—Groningen eerder worde voltooid, dan in het plan der Regering ligt.

Hoewel door den spoed, waarmede het ontwerp in de Tweede Kamer in behandeling is genomen, verrast, gelooft het Bestuur der *Vereeniging*, dat deze poging

om eerder het genot van een spoorweg te hebben; gebiedend wordt geëischt en nog nut zal kunnen doen.

— Bij besluiten van den 1sten en 4den dezer, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, te benoemen:

Tot 2den luitenant bij het 8ste regement infanterie, o.a. den kadet *N. W. Hofstede.*

Tot 2den luitenant bij het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs, o. a. den kadet *J. Fabius.*

— Tot ambtenaar van het openbaar Ministerie bij het kantongeregt te Assen is, in plaats van den heer Mr. A. *J. Tonckens* tot Procureur benoemd, aangesteld de heer Mr. *B. W. N. Servatius* Advocaat alhier.

— Heden morgen overleed te dezer stede de heer *G. P Servatius*, oud Indisch ambtenaar en Wethouder dezer gemeente.

Niet alleen is er rouw in de huisgezinnen der bloedverwanten en betrekkingen van den overledene, maar de geheele stad neemt daarin deel; droefheid is in de woningen van die velen, die zijne nimmer vermoeide hulpvaardigheid en menschlievendheid daadwerkelijk ondervonden. Wij vreezen geene tegenspraak, wanneer wij zeggen, dat Assen een braaf en bemind ingezeten en lid van het Bestuur, de armen een onvermoeiden weldoener, en ieder, die zijn omgang genoot, een hartelijk vriend verloor.

— De luitenant ter zee *O. van Slooten* zal in plaats van den luitenant ter zee 1ste klasse W. *C. Klis*, tot adjudant van den vice-admiraal *Bijl de Vroe* worden benoemd.

— Gisteren namiddag om 1 uur 3 min. stond de thermometer alhier in de schaduw op 27 graden Cel. (dat is bijna 81 gr. Fah.; en om 3 uur op 26½ gr. C. [dat is bijna 80 gr F.]

— Na afgelegd eindexamen, hetwelk op 9, 10 en 11 Julij aan 's Rijks Veeartsenijschool heeft plaats gehad, is o. a. tot veearts bevorderd de kweekeling *Ottens*, van Borger.

— De collecte onlangs ten behoeve van het fonds tot aanmoediging en ondersteuning voor de gewapende dienst in Nederland, in deze provincie gehouden, heeft opgebragt als volgt: te Anloo f 20.32½, Assen f 75.98, Beilen f 19.94½, Borger f 21.63½, Coevorden f 16.40, Dalen f 24.53, Diever f 10.28½, Dwingelo f 15.55½ Eelde f 10.85, Emmen f 20.66½, Gasselte f 12.75; Gieten f 13.78, Havelte f 19.18 Hoogeveen f 42.96½, Meppel f 65.00½, Norg f 22.47½, Nijeveen f 9.25, Odoorn f 23.79, Oosterhesselen f 10.58 Peize f 10.70, Roden f 19.43½, Rolde f 14.01½, Ruinen f 13.52½, Ruinerwold f 18—„, Sleen f 8.25 Smilde f 24.62, Vledder f 14.99½, Vries f 10.83, Westerbork f 7.12, de Wijk f 9.66, Zuidlaren f 26.55 Zuidwolde f 16.03½, Zweeloo f 11.61½, makende met de waarde van in sommige gemeenten ingezamelde niet gangbare muntstukken in dit rijk, een totaal bedrag van f 662.26½.

De totale opbrengst van eene gelijke collecte in 1859 gehouden, was f 585.76.

— Te Vries kwam dezer dagen een behoeftig man aan, dien men te Groningen op den bok der diligence had geplaatst. Naauwelijks van de diligence gekomen en slechts eenige schreden verder gegaan zijnde, viel hij ter aarde en was, hoewel hem geneeskundige hulp werd verleend, denzelfden dag een lijk. Hij had in de gemeente Vries als kleermaker gewerkt en was te Groningen ziek aangekomen, doch van daar naar Vries getransporteerd, op de zoo even omschrevene wijze. De heer Burgemeester dier gemeente heeft een ernstig onderzoek ingesteld, ten einde te ontdekken, waarom die ongelukkige te Groningen niet werd opgenomen in het ziekenhuis.

— Het *H. en Effbl.* meldt, dat het met zekerheid verneemt, dat het plan bestaat, eene motie aan het oordeel der Tweede Kamer te onderwerpen in den zin van 't geen de commissie van rapporteurs voor de spoorweg-voordragt, bestaande uit de heeren *Mackay v. Zuylen, Thorbecke, Olivier* en *Hugenholtz*, aan 't slot van 't verslag heeft in overweging gegeven, om, na bepaling van de rigting der lijnen nog vast te stellen, *dat voor die lijnen concessie zal kunnen worden gevraagd binnen een bepaald tijdsbestek, bijv. van ééne maand.*

Men is dat te eer voornemens, nu het uit den door de regering bekend gemaakten staat blijkt, dat *zoovele* concessien voor den aanleg van spoorwegen in Nederland van verschillende zijden zijn gevraagd.

— Men schrijft aan de *Amst. Courant* uit 's Gravenhage:

„Meende ik bij mijn schrijven van den 10 eenige grond te hebben om te gelooven, dat het antwoord van den minister van justitie op het verslag der Kamer over de regterlijke organisatie vooreerst nog niet zal worden ingezonden, ik kan u thans met meer juistheid, of liever zekerheid, mededeelen, dat mijn vermoeden zich niet bevestigt. Immers uit goede bron verneem ik thans, dat het antwoord van den ijverigen minister zoo goed als gereed is, *en binnen weinige dagen aan de Kamer zal worden ingezonden.* De discussie over de wet zal op die over het spoorwetontwerp kunnen volgen."

— Men leest in de *Winscholer Courant*:

In den nacht van den 11 op 12 dezer zijn te Zandberg, gemeente Borger, bij den aldaar gestationeerden rijksveldwachter *Dalfing*, terwijl hij afwezig was, eenige glasruiten ingeslagen, zonder dat men tot nog toe de daders op het spoor is. Het zoude te wenschen wezen, zegt de berigtgever, dat het Z. Exc. de Minister van justitie mogte goedvinden, dat de politie in die omstreken verdubbeld werd, om de schandalen die aldaar nog wel eens voorvallen, te voorkomen."

— Op 14 jl. is te Groningen met eene eerste lading nieuwe baggerturf van Stadskanaal gearriveerd, de schipper *P. Scharringa.*

— Wij vernemen — zegt de *Groninger Courant* — dat de Minister van Binnenlandsche Zaken de heeren Curatoren onzer Hoogeschool heeft gemagtigd, om eene voordragt te doen ter benoeming van een buitengewoon hoogleeraar in de godgeleerdheid, in het bijzonder ter adsistentie van den Hoogleeraar *Pareau.*

— Men schrijft uit Veendam:

„Ten gevolge der aanhoudende duurte van de levende have is er eene geheele variatie in den veehandel gekomen. Daar de veehandelaren de prijzen, welke de landbouwers in deze omstreken vragen, niet betalen kunnen, begeven zij zich naar Emden, waar telken Woensdag markt gehouden wordt en koopen daar koeijen of schapen, om ze van daar naar de vrijdags-markt te Groningen te vervoeren. Een koopman van hier moest een oponthoud ondergaan, omdat hij van geen *schein* voorzien was, doch na eene som gelds als borgtogt te hebben gestort, kon hij vrij den Dollard weder oversteken."

— Aanstaanden Woensdag den 18 Julij heeft er eene zonsverduistering plaats, welke bij ons zal aanvangen 's middags te 2 uren 6 minuten en eindigen te 4 uren 16 minuten. Om 3 uren 11 minuten zal ruim drie vierde gedeelte van de middellijn der zon aan de zuidzijde verduisterd zijn.

+ **Zuidlaren**, 13 Julij. De staat der gewassen in deze streken is bijzonder voordeelig, voornamelijk de wintergewassen; 't koolzaad begint sterk te rijpen met de droogte, en kan binnen weinige dagen geoogst worden. De hooioogst is zoo goed als afgeloopen, en is zeer goed

Ook de weide, waarop een matig vocht en nu warmte is gekomen is overvloedig, zoodat het vee in eenen goeden staat verkeert. De zomervruchten zooals haver, gerst, en boonen belooven ook veel, de aardappelen zijn weder aan het bekende bederf kwijnende, voornamelijk verder naar 't hooge land, hoewel zij zich nog maar in 't loof bepaalt aan de vroege kruipertjes. De tuingewassen staan tamelijk wel, de ooftboomen belooven veel, zelfs zoo als ze sedert jaren niet beloofd hebben dus alles te zamen genomen is 't vooruitzigt van den landbouwer in deze streken vrij goed te noemen, en kan weder als een gezegend jaar worden aangemerkt; waardoor de landman hier weder in welvaart vooruitgaat.

† **Donkerbroek.** De scheepvaart hier langs naar de Appelschasche veenen is tegenwoordig druk, zoodat er dagelijks eene groote menigte schepen op- en afvaren, om brandstof te halen voor Friesland. Deze drukke scheepvaart is vooral toe te schrijven, aan de sluiting van de Ureterper vaart, waardoor de toegang tot de Haulerwijkster veenen afgesloten is.

De vruchten staan over het algemeen hier en in de omstreken goed, doch de appelboomen worden zeer beheerscht door de rups, die vrij wat schade veroorzaakt. De aardappelen staan uitmuntend, en belooven eenen rijken oogst. De boekweit en vooral de zandboekweit staat ook gunstig, terwijl de rogge dit jaar niets te wenschen overlaat.

— Men leest in de *Utrechtsche Courant:*

De rouw over Jerôme Bonaparte.

> „Prenant le contre-pied de la conduite de son frère *Louis*, afin de ne point perdre une situtation où il pouvait librement se livrer *à ses goûts désordonnés*, il était devenu la *caricature* de *Napoléon.*"
> — *Mém. tirés des papiers d'un homme d'Etat*, XI. 91.

Drie weken lang heeft de vrije pers in en buiten Nederland het weinig stichtelijk leven herdacht van den jongsten broeder van *Napoleon*, aan wiens zijde hij tegen het verbonden Europa, tegen ons te *Waterloo* heeft gestreden. — Nadat eerst de Fransche *Moniteur* met de brieven van rouwbeklag van Z. M. den Koning heeft gepronkt, kondigt thans ons regeringsblad aan, dat het Hof te 's Gravenhage in plegtig gewaad over wijlen *Zijne Keizerlijke Hoogheid* treurt; over den verjaagden Koning van Westfalen, wiens gebied uit den roof der Duitsche landen, ook uit het den Prins van *Oranje* ontweldigd *Fulda*, gevormd was; over den gewetenloozen echtbreker, die met de ongelukkige *Elisabeth Paterson* in Noord-Amerika gehuwd, zonder zich aan het voortdurend bestaan dier verbindtenis, door *Pius* VII onwrikbaar gehandhaafd, (1) te kreunen, eene hem opgedrongen, nog ongelukkiger Vorstin openlijk tot vrouw nam, en op den bezoedelden troon te *Kassel*, tot droevige getuige van ongehoorde losbandigheid maakte. — Dat zijn feiten, de gansche Wereld door met verontwaardiging vernomen in alle Geschiedbladen sints lang, ook door Fransche pennen geboekt. — En zal men nu in Nederland, zonder tegenspraak, zulk eene hulde, als ten spot van zedelijkheid en Godsdienst, aanschouwen? Zullen de Raadslieden der Kroon dan nimmer begrijpen, dat er overeenstemming moet bestaan tusschen de handelingen der Regering en de openbare meening; dat er voor het Stamhuis geen grooter gevaar kan zijn, dan de gedweë vereering van het Bonapartisme; dan een gedrag, door de anti-Napoleontische gezindheid der Natie hoe lang zoo meer gewraakt? Dacht men ten Hove die ceremonien niet zoo ernstig te moeten nemen; oordeelde men hier het voorbeeld van *Stuttgart* niet voegzaam te kunnen nalaten, en wijdde men bij den rouw over den onwaardigen Gemaal, een' traan aan de edele Vorstin van Montfort, het berigt had althans in de *Nederlandsche Staatscourant* geene plaats behooren te vinden — Zoo iets moge men in een *Court Journal* dulden, onlijdelijk is het, zulk een misbruik der diplomatische vormen tot staatsaangelegenheid te zien verheffen.

Utrecht 15 Julij 1860. G. W. VREEDE.

(1) *Thiers, Hist. du Consulat et de l'Empire*, T. VIII 28; T XVII 901 suiv. „Nous nous rendrions coupable d'un *abus le plus abominable* de notre ministère sacré devant le tribunal de Dieu," enz. (*Pius* aan *Napoleon*, 27 Junij 1805).

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

— Te Rottum is beroepen de candidaat *Goudschaal*

— Te Workum (classis Dokkum) waren op het 12tal onder anderen ook geplaatst de heeren *Blankstein* te Dragten, *Becking* te Genemuiden en *Douwes* te Leens.

Ds. *Riedel* te Saaxum is er beroepen en nam het beroep aan.

— Beroepen bij de Christel. Afgesch. Gemeente te Zutphen, Ds. *L. W. ten Bokkel*, pred. te Ommen.

— De Algemeene Synode der Ned. Hervormde Kerk, hare werkzaamheden voortzettende, heeft de Commissiën aangewezen, om te rapporteren over de jaarlijks voorkomende zaken van in en uitwendig beheer, en, nadat zij zich bezig gehouden had met kennis te nemen van onderscheidene klagten en bezwaren, door class. Besturen, class. Vergadering of bijzondere personen bij haar ingediend, heeft zij ook dezen in handen van daartoe benoemde Commissien gesteld.

De bemoeijingen ten aanzien van het verzamelen van eenen tweeden bundel Evangelische Gezangen, ook nu nog niet met den gewenschten uitslag bekroond ziende, beval de Vergadering de zorg voor deze zaak met vernieuwden ernst aan den reeds in dezen zoo zeer betoonden ijver der daartoe Commissie aan, terwijl zij, wat het werk der bijbelvertaling betreft aan het daarin reeds verrigte, hare goedkeuring schonk.

— De classicale vergadering van IJzendijke heeft, behalve andere werkzaamheden aan de vergadering opgedragen, besloten, zich schriftelijk tot de Synode te wenden, om haar smartgevoel uit te drukken, dat tot kerkelijke betrekking, en met name tot een lidmaatschap der hooge kerkvergadering, benoemd is de heer *C. J. van Heusden* die door zijne medewerking in het geschrift *de Dageraad*, waarin men de dierbaarste waarheden van het Christelijk geloof aanrandt en hoont, moet geacht worden den Christus- en Zijn Evangelie vijandigen geest van dat geschrift, te huldigen.

+ **Zuidwolde**, 14 Julij. Gisteren heeft het vergelijkend examen plaats gehad voor de vacante betrekking van hoofdonderwijzer alhier. Van de 31 sollicitanten, die zich daarvoor hadden aangegeven, waren slechts 21 opgekomen, die deel aan het examen hebben genomen.

Nadat hetzelve van 's morgens 9 tot 's avonds 11 uur heeft geduurd, is een zestal geformeerd, bestaande, alphabetisch gesteld, uit: *Bezema* te Ruinen, *Hoogeveen* te Nijensleek, *Russcher* te Hoogeveen, *Temmink* te Meppel, *Venekamp* te Rolde en *Zuidhof* te Spier, waaruit eerlang eene keuze zal plaats hebben.

INGEZONDEN STUKKEN.

In de *Prov. Drentsche en Asser Courant* van 12 dezer komt voor eene opgave van het getal ooglijders, te Ommerschans door het geneeskundig onderzoek van Dr. *Snellen* [door de Regering derwaarts gezonden] ontdekt. Volgens genoemd berigt zou dit getal 800 hebben bedragen; dit is onjuist, als zijnde er slechts 220 personen daaraan lijdende bevonden, waaronder zelfs, die hunne gewone werkzaamheden verrigtten en niet eens wisten, dat zij aan die ziekte lijdende waren.

Dit getal is waarlijk groot genoeg en behoeft niet vermenigvuldigd te worden.

Ommerschans *Een bestendig lezer.*
13 Julij 1860.

De Hooge Regering en de Gemeentebesturen in de prov. Groningen.

Bij de langdurige beraadslaging in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, is het veelmalen gebleken, welke de bedoeling is der Hooge Regering omtrent het onderwijs en de onderwijzers. Zij wil een goed, degelijk volks-onderwijs, gegeven door mannen, die daartoe bekwaam zijn en die zoodanig bezoldigd worden, dat zij, door geene zorgen voor hun bestaan gedrukt, zich, deswege onbekommerd, aan hun werk kunnen toewijden. Zoodra de wet in werking trad, is zij begonnen, dadelijk al die schikkingen te maken, welker regeling aan haar is opgedragen. In geen opzigt is zij achterlijk gebleven, maar heeft met vaste hand geregeld, wat telkens aan de beurt was. In tal van circlaires heeft zij hare inzigten betrekkelijk de wet aan de Gemeêntebesturen doen kennen en ze aangemaand daarnaar te handelen. Zij heeft zelfs meer gedaan dan haar pligt was, om de goede zaak te bevorderen. De wet legt al de kosten van 't onderwijs op de gemeenten. Eigenwillig heeft de Regering, gedurende drie jaren, de rijs-jaarwedden aan de gemeenten nog verstrekt, opdat geen Bestuur, door het wegvallen daarvan, terug gehouden zou worden, de onderwijszaak te regelen; terwijl zij het uitzigt geopend heeft, dat die, ook na het verstrijken van den driejarigen termijn, verder zullen worden uitgekeerd.

Vooral geeft zij de Besturen een voorbeeld, hoe de zaken geregeld moeten worden. Zij handelt met spoed en degelijkheid, zooals de zaak, waarover het gaat, waard is. Zij legt nu de laatste hand aan haar werk, door de gelegenheid voor de opleiding der toekomstige onderwijzers volkomen tot stand te brengen.

Normaalscholen zijn reeds geopend, in plaatsen, waar er door vele jonge lieden uit den omtrek gebruik van gemaakt kan worden. Aan het hoofd van die scholen staan onderwijzers, die door pædagogische kennis en practische bekwaamheden uitmunten. Door het uitreiken van beurzen lokt zij jongelingen uit, zich aan het onderwijzersvak toe te wijden, door hen in hunne opleiding te gemoet te komen.

Op drie plaatsen worden kweekscholen opgerigt. Reeds zijn de mannen benoemd, die als directeuren aan derzelver hoofd zullen geplaatst worden. De degelijkheid dier personen waarborgt, dat genoemde inrigtingen waarlijk zullen worden, waartoe ze bestemd zijn. Een aanzienlijk aantal jongelieden zal daarop geplaatst worden, die, ook met beursen begiftigd, daar eene vorming zullen erlangen, welke niets te wenschen overlaat.

Langs dezen weg zal er eenmaal een onderwijzend personeel ontstaan, aan 't welk de leiding der jeugd gerust kan worden toevertrouwd.

Kwijt de Regering zich dus niet loffelijk van hare taak? Gewis ja!

En wat hebben de Gemeentebesturen gedaan? Behalve enkele loffelijke uitzonderingen, hebben zij de Regering

niet in de hand gewerkt, weinig ingenomenheid met 't onderwijs betoond en eene traagheid geopenbaard, die weinig goeds doet verwachten. Er is hun drie jaren gegeven, om alles te regelen en in orde te brengen. Twee zijn voorbij gegaan, zonder dat er iets van belang gebeurd is, niettegenstaande zij veelmalen aangemaand zijn, om de handen aan 't werk te slaan. Nu er geen langer uitstel gedoogd wordt, wordt eindelijk de zaak aangevat. De Regering is overtuigd, dat zonder eene behoorlijke bezoldiging der onderwijzers aan geen goed onderwijs gedacht kan worden; daarom is er in de wet een minimum gesteld, opdat toch de minst voordeelige plaats een bestaan zal opleveren. Tot nu toe was dit niet overal het geval, iets, dat zeer ten nadeele is van 't onderwijs. Dit zou dus nu voortaan niet meer het geval zijn. Doch wat doen nu de Besturen? Zij trachten den ouden toestand zooveel mogelijk te bestendigen. Na eene mislukte poging van HH. Ged. Staten om de kosterijgoederen ter bekostiging van 't onderwijs te doen strekken, worden de jaarwedden meestal zoo uiterst zuinig bepaald, als mogelijk is. In sommige gemeenten bekommert men zich in 't geheel niet om de bepalingen der wet en verordent, dat scholen, welke altijd openbare hoofdscholen geweest zijn, voortaan hulpscholen zullen zijn en vertindt er aan van f 300 á f 350 tot f 400. Om eenige honderde? neen! om een, hoogstens *twee* honderd guldens uit te winnen, wordt alles zóó beknibbeld, als of het van de diakonie komt.

Wordt zoodoende den onderwijzersstand geen weerzin ingeboezemd, als hij ziet, dat hem zoo weinig gegund wordt? Wat baat al 't geen er voor de pleiding der onderwijzers wordt gedaan, zoo hun toekomstige werkkring geen behoorlijk bestaan oplevert? Zullen niet vele ouders weerhouden worden, hunne zonen tot dien stand te doen opleiden, daar zij in 't vervolg slechts het uitzigt hebben op een inkomen van f 300, f 400, f 500? De minste telegrafistpost of die van Opzigter bij den Waterstaat is immers voordeeliger.

Wat beduidt die som, de tegenwoordige behoefte der maatschappij in aanmerking genomen, om een bestaan te kunnen heeten!

Wat moet daar nog niet af! Die f 400 heeft, moet f 8 in het pensioen-, ook nagenoeg zooveel in het weduwenfonds storten, en is bovendien voor vergaderingskosten, het lezen en aankoopen van geschriften, om op de hoogte te blijven, nog zooveel noodig, dat er waarlijk eene armzalige som overblijft.

Het is daarom wenschelijk, hoogst noodig, dat de hooge Regering tusschenbeide kome, en de besturen noodzake, aan elke school zulk eene jaarwedde te verbinden, dat daarvan een huisgezin, zonder broodzorgen, kan bestaan.

LAATSTE BERIGTEN.

Twee Napolitaansche schepen zijn tot *Garribaldi* overgegaan, zijnde twee stoom-transportschepen, ter koopvaardij gebezigd.

De toestand van Sicilie was rustig.

Advertentien.

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van ca. 63 jaren, mijn hartelijk geliefde echtgenoot, de WelEdel Gestrenge Heer GERARD PIETER SERVATIUS, oud Indisch Ambtenaar.

Assen 17 Julij 1860.

C. M. VAN BULDEREN,
Wed. SERVATIUS.

Ten derden male trof mij de zwaarste slag! Na een kort en hoogst gelukkig huwelijk van een jaar en drie dagen, en nadat zij maar even de moedervreugd had geproefd, werd mijne lieve vrouw, MARIA WESTERHOF, in den ouderdom van bijna 33 jaren, van mij weggenomen, mij nalatende een Meisje, het pand der liefde.

Wat ik, en mijne Kinderen uit een vroeger huwelijk, en wederzijdsche betrekkingen, door dit afsterven hebben verloren, kunnen zij beseffen, die de overledene van nabij gekend hebben.

De Almagtige geve mij te zwijgen en ondersteune mij! Mijne smart is diep.

Veenschut, Hoogersmilde den 12 Julij 1860.

J. VENEMA.

ALGEMEENE

Vergadering

van de **Spoorweg Vereeniging: *DRENTHE*,** op Woensdag 18 Julij e.k., des avonds te ***zeven*** uur, in de Concertzaal alhier.

Assen, 12 Julij 1860.

Namens het Bestuur:
Mr. P. HOFSTEDE, President.
H. BOOM, Secretaris.

Bij den Boekhandelaar J. O. VAN HOUTEN is heden middag verkrijgbaar:

EEN WOORD AAN DE PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE, 15 Cts.

Blijkens acte van het Kantongeregt te Assen van den 16 Julij 1860, heeft KARS HUIZING, Koopman te Assen, aan zijnen 20jarigen Zoon **ALBERT HUIZING** verleend ***HANDLIGTING*** tot de geheele ontvangst, de uitgaaf van en de beschikking over zijne inkomsten, gelijk mede tot het drijven van nering en handel en het aangaan van alle verbindtenissen, daartoe betrekkelijk.

Mr. B. OOSTING, Griffier.

Harddraverij.

Met permissie van het plaatselijk Bestuur, zal door G. JIPPING, Logementhouder te Spijkerboor, op Zaturdag den 21 Julij worden verharddraafd:

Eene fraaije PENDULE met twee BLOEMVAZEN als prijs, en **12 ZILVEREN TAFELMESSEN** tot premie. Alle Paarden, ten genoegen der Directie, worden toegelaten. De aangifte vóór een uur des namiddags.

Wijster.

Ten huize — en ten verzoeke van H. K. SCHOLTE te Wijster, gem. Beilen, zullen op

ZATURDAG den 21 dezer,

voormiddags 10 uur,

publiek en finaal worden verkocht:

1. Eene ***HUISPLAATS*** in Wijster, groot 19.20, genaamd ***DE RONDE HOF;*** en
2. Een kamp ***LAND*** in het Hooveen bij Wijster, groot 1 29.20, geschikt om op te bouwen.

Beide perceelen kunnen dadelijk aanvaard worden; het laatste met de Boekweit en Aardappelen daarop aanwezig.

Westerbork 16 Julij 1860.

Notaris Mr. J. T. KIJMMELL.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op Vrijdag den 20 Julij a s., des avonds te 7 uur, ten huize van den Logementhouder J. H. WIND aldaar, ten verzoeke van JAN WIETSES DE VRIES c.s., bij inzate en later bij palmslag verkoopen:

EENE OVERDEKTE PRAAM,

genaamd ***DE VROUW IMEKJE***, groot 42 ton, met ***ZEIL*** en ***TREIL*** en verdere ***INVENTARIS***, liggende voor de woning van CORNELIS DE JONGE te Smilde.

Uitbesteding.

Het GEMEENTEBESTUUR van Zweeloo, gedenkt op Woensdag den 25sten dezer, des voormiddags te tien uur, ten Gemeentehuize **UITTE BESTEDEN:**

Het bouwen eener SCHOOL te Zweeloo, met bijlevering der MATERIALEN.

Het Bestek zal van af Woensdag den 18 dezer ter lezing liggen te Assen bij KUIPERS, te Hoogeveen bij de Wed. LUINGE, te Coevorden bij VAN TAREL en ten Gemeentehuize te Zweeloo, waar tevens de teekening voorhanden is. Bovendien zijn nadere informatiën te bekomen bij den Hoofdonderwijzer LUBBERS te Zweeloo.

Zweeloo den 12 Julij 1860.

Het Gemeentebestuur vd.,
De Burgemeester,
J. P. WILLINGE.
De Wethouder I. S.,
H. KOOPS.

Urbanus Pillen.

Om over hare werking uit te weiden is onnoodig, daar dezelve nuttig en heilzaam zijn, te meer daar zij algemeen bekend zijn; alleen dit, dat de van OUDS BEROEMDE OPREGTE Urbanus Pillen bij onderstaand depôt verkrijgbaar zijn, gemerkt met rood en zwart lak.

St. Anna Parochie H. K. Ferwarda.	Kollum A. L. Hesse.
Delden P. Wijvekate.	Meppel I. H. van Linge.
Denekamp H. S. van Blanken.	NieuwePekel-A B. G. Koops.
Deden svaart B. Berends jr.	Oude Pekel-A E. G. Wildeboer.
Dronrijp F. L. Veltman.	Steenwijkerwold P. Laverman.
Gorredijk S. G. SWART.	Smilde H. de Vroome.
Joure wed. W. H. Sannes.	Wildervank J. A. Nieboer.
Koudum J. van der Velde	

Revalenta Arabica.

De REVALENTA heeft eene verwonderlijke geneeskracht. Er gaat geen dag voorbij, waarop niet het een of ander merkwaardige feit van genezing bekend wordt; niet uit ver verwijderde landen, van onbekende lijders, maar in ons eigen land, in onze steden en dorpen, onder onze oogen zien wij ze plaats hebben. — Ze geneest spoedig en met weinig kosten door de spijsverteringswerktuigen te versterken, derzelver verrigtingen te regelen en het bloed te zuiveren:

Koorts, zinkings, hoofdpijn, slijm, zuur, maagpijn, maagkramp, galziekten, aamborstigheid, hoest, verstoppingen, diarrhaea, slechte spijsvertering, oprispingen, spanning op de maag en eene menigte andere ziekten.

De REVALENTA is een heerlijk gemakkelijk, goedkoop, smakelijk geneesmiddel, dan nooit kwaad doen kan en altijd helpt als het maar

GOED GEKOOKT WORDT,

waarop wij bijzonder moeten aandringen. Men zie daarover de kleine gebruiks-aanwijzing, die bij iedere Bus los afgegeven wordt, en zorge dat daarbij met een weinig oplettendheid te werk gegaan worde.

De echte REVANENTA van de heeren BARRX DU BARRY en Co., 77 Regentstreet, Londen wordt alleen verkocht door het VERKOOPHUIS en deszelfs Depôts.

Men lette er vooral op, dat iedere bus, ten waarborg der echtheid, door F. VON WINDHEIM en Co. Verkoophuis geteekend is.

De prijs der Revalenta is: Kleine Bussen 87½ cent, 1 pd. f 2.—, 2 pd. f 3—50, 5 pd. f 8.—, 12 pd. f 16—.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Noordwolde, JACOB VEENSTRA.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

ANLOO 1—30 Junij. Geboren: Jan zoon van J. Wiekdraaijer en E. Hovenkamp van Anloo; Elzina dochter van B. L. Hoving en J. Fransens van Eexterveen; Lammechien dochter van A. van Rein en W. Ferwerdea van Annen; Marchien dochter van H. Everts en I. ter Borg van Anderen; Geertien dochter van J. Hoiting en T. Eggens van Eexterveen; Klaas zoon van K. Klaassens en H. Popken van Schipborg; Roosje dochter van M. Cohen en B. de Vries van Annen. — Overleden: Jantien Boerma van Gasteren 62 jaren; Geertje Arendina Dolving van Annerv. Kanaal 70 jaren; Lammechien Pieters van Annen 11 jaren; Lammechien Schuiling van Annen 9 jaren. — Gehuwd: Jan Brouwer en Annechien Kruizinga van Annerveen; Hendrik Boerma van Anderen en Katrina Heuving van Amen; Jan Beuker weduwenaar van A. Lanting van Eexterveen met Aaltjo Mulder van Kiel-Windeweer.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam 13 Julij. Kamper-Eilands HOOI f 14½ à f 17½.

TARWE onveranderd; 128 ℔ bonte Poolsche f 355.

ROGGE dadelijk stil, 126 ℔ nieuwe Pruissische f 219 f 220; 117 ℔ dito Riga f 183; 120 ℔ jarige Petersburger f 192 f 193; 115 118 ℔ dito f 182 f 190. Op levering per 2100 kilo iets flaauwer; Julij f 180 f 179. Augustus f 182 f 181; September f 184; October f 186; Maart f 188 f 187; Pruissische per Junij f 182 f 181.

KOOLZAAD vast; op 9 vaten Olie in Sept. £ 71; October en Nov. £ 71½.

LIJNZAAD in een doen; 112 ℔ Odessa f 327½; 109 110 ℔ Bombay f 335.

RAAPOLIE dadelijk en op levering iets aangenamer, op 6 weken f 40¾; Vliegend f 39½; 1o. Sept. f 40½; October f 41¼ f 41, Nov. f 41¼ ¾ ½; December f 42½ f 42.

LIJNOLIE dadelijk en op levering onveranderd; op 6 weken f 30¾; Vliegend f 29½; Najaar f 31. Voorjaar f 31½.

HENNEPOLIE op zes weken f 38¼, Vliegend f 37.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 72 à f 76.

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 à f 13.

Schiedam 9 Julij. MOUTWIJN f 14.50. — JENEVER f 20.00. Amst. proef f 21.25.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1860

	pCt.	13 Julij	14 Julij.		pCt.	13 Julij.	14 Julij.
Nederl. W.S.	2½	64	64	*Polen*,			
—	3	76½	76½	Aand. fl 500		160¼	160½
—	4	98⅝	$98\frac{13}{16}$	Obl.	4	80	80
Amort. Synd.	3½	93½	93½	*Spanje*, Obl.	1¾	$89\frac{11}{16}$	89⅝
Handelm.	4½	184½	134½	Obligatien	3	48½	
O. I. Leening	4	97⅜	$97\frac{7}{16}$	Binnenl.	3	48⅛	48⅜
Aand. H. Spw.				Amortisable		20	20⅛
— R. —	4½			Bewijz. Coup.			
N. B.	½			*Oostenrijk*,			
Maats. Werkz.				Oblig. Goll	5		
Rusland,				— —	4		49½
Obl Hope	5	102¾	102¾	— Metal.	5	$52\frac{7}{16}$	52½
Cert. 1831/33	5			— RenteA.	5	75½	75
Dito 1840	4	80⅝	80¾	— Nation.	5	59⅛	59⅛
— Stieglitz	4	81⅝	81½	— —	2½	$28\frac{3}{16}$	$28\frac{3}{16}$
— Nieuwe	5			*Belgie*, Cert.			
— 5e Serie	5	88¾	88¾	Rothschild	2½	52¼	
— 1855 Cert.	5	98	$97\frac{15}{16}$	*Portug.*, Obl.	3	$44\frac{7}{16}$	$44\frac{7}{16}$
— van Ag.	6	$60\frac{5}{16}$		Brazilien	5		97
				Weener sandealen	5	297	

13 Julij.

Spaansche en Oostenrijksche fondsen waren heden iets vaster, Russische en Portugesche daarentegen meer aangeboden; overigens was de markt bijna onveranderd.

14 Julij.

Handel en variation waren heden weinig beteekenend; alleen Oostenrijksche en Spaansche fondsen waren iets vaster.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.